

Vahviala-juhlat 75-vuotta 2.7.2023

Seppelitten lasku sankarivainajien ja Karjalaan jääneiden muistomerkeille, litin kirkolla os. litintie 846, 47520 Iitti

Hannes Sipiläinen ja Eeva Maija Heikkilä. Airueina Helinä Heikkilä ja Ulla Heinonen (kuva Matti Mentula)

Vasemmalta Eeva Maija Heikkilä, Hannes Sipiläinen. Airueina Riitta Wallin ja Eija Rakkolainen (kuva Matti Mentula)

Jumalanpalvelus litin kirkossa

Jumalanpalveluksen jälkeen siirryttiin juhlapaikalle litin Ravilinnaan os. Veteraanitie 2
47400 Kausala

litin Ravilinna (kuva Matti Mentula)

Pääjuhlan ohjelma Ravilinnassa

Avaussanat, seuran puheenjohtaja Juha Henriksson

Karjalaisia lauluja Aino Niemi, säestää Sami Viitalo

Yhteislauluna Karjalaisten laulu

litin kunnan tervehdys kunnanjohtaja Jarkko Salonen

Kansantanssijat, Hollolan nuorisoseuran Purpuri-ryhmä, Samut ja Saarat

Juhlapuhe, Karjalan Liiton liittohallituksen 1. varapuheenjohtaja Pekka Määttänen

Tervehdykset

Kanneltaiteilija Minna Raskinen

Karjalan Liiton ansiomerkkien jako

Päätössanat, seuran varapuheenjohtaja Eeva Maija Heikkilä

Päätöskahvi

Vahviala-seuran puheenjohtaja avasi päiväjuhlan tilaisuuden. Hän toivotti juhlaväen tervetulleeksi Ravilinnaan.

Hyvät kutsuvieraat, juhliemme esiintyjät ja juhlaväki

Sydämellisesti tervetuloa Vahviala-seuran 75-vuotisen taipaleen pääjuhlaan tänne litin Ravilinnaan. Vahviala-juhlia on järjestetty eri paikkakunnilla kuluneitten vuosikymmenten aikana, eniten kuitenkin täällä seuramme kotipaikkakunnassa litissä.

Meillä on suuri ilo saada julkaista tänään seuramme 75-vuotisjuhlajulkaisu. Toimittaja Kristiina Ijäs on käynyt kirjaa varten läpi seuran arkiston, joka sisältää pöytäkirjoja, toimintakertomuksia, kuvia ja lehtileikkeitä kuluneilta vuosikymmeniltä. Kaksisataasivuisessa kirjassa on kiinnostavien vahvialaistaustaisten henkilöiden haastatteluja ja ennen näkemättömiä kuvia.

Haluan kiittää kirjan toimituskunnan puolesta toimittaja Kristiina Ijästä sekä taittaja Tea Itkosta. He ovat koonneet kirjan, joka houkuttelee lukemaan ja herättää kiinnostuksen toimintaamme. Kiitos myös kaikille kirjassa haastatetuille henkilöille sekä kuvia lähettäneille. Kiitos julkaisua taloudellisesti avustaneille, Vahviala-säätiölle, Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiölle ja Suoja-säätiölle. Ja lopuksi vielä kiitos teille kirjaa jo ennakkoon tilanneille. Keväällä oli myyty ennakkoon jo puolet painosmäärästä.

Vahvialalaiset

Seuratoimintamme ydin jokakesäiset Vahviala-juhlat on koonnut karjalaiset yhteen muistelemaan menneitä, tapaamaan tuttuja ja solmimaan uusia tuttavuuksia. Voi olla, että meidän sukupolvemme matkat menetettyyn Vahvialaan on nyt tehty. Siksi sitäkin tärkeämmän roolin saavat Vahvialasta tehdyt lukuisat kyläkirjat ja toivottavasti myös tämä juhlajulkaisu.

Seurallamme on ansiokas historia. Vaalimme ja kehitämme karjalaista kulttuuria ja perinteitä. Olemme olleet mukana yhdessä Vahviala-säätiön kanssa pystyttämässä Vahvialan hautausmaalle, Rauhamaalle, muistomerkin sekä muistopaaden sankarivainajille. Olemme kiitollisia sinne haudattujen työlle ja elämänsä uhranneille. Jokavuotinen hautausmaan siivous kotiseutumatkoiheen on ollut toimintamme merkittävä muoto. Aika näyttää miten sen kanssa tulemme elämään. Olen saanut vastaanottaa tänäkin vuonna viestejä, että paikalliset asukkaat ovat huolehtineet näille muistomerkeille aidatun alueen siisteydestä ja kunnossapidosta. Suuri kiitos siitä heille.

Tänään on syytä juhlaan. Saamme nauttia monipuolisesta ohjelmasta ja pääsemme itsekin esiintymään yhteislaulun merkeissä. Yhdessä osallistuminen, haasteleminen ja kuunteleminen tekevät tästä päivästä ikimuistoisen.

Hyvä juhlaväki

Vielä kerran tervetuloa. Muistellaan menneitä ja uskotaan tulevaisuuteen!

Vuoden 2017 tangokuningatar Aino Niemi esitti Sami Viitalon säestämänä seuraavat laulut. Eino Leinon Nocturne, tangon Siks oon mä suruinen, ja tunteita nostattaneet Veteraanin iltahuudon ja Karjalan kunnalla

Aino Niemen juuret löytyvät Vahvialan Löytömäen kylästä. Juhlaväki lauloi Karjalaisten laulun Aino Niemen johdolla ja Sami Viitalon säestämänä.

Aino Niemi ja Sami Viitalo (kuva Juha Henriksson)

litin kunnan tervehdyksen toi kunnanjohtaja Jarkko Salonen. Hänelläkin on karjalaiset juuret entisessä Jääsken pitäjässä.

Arvoisat Vahviala-seuran jäsenet ja juhluvieraat,

On suuri ilo ja kunnia toivottaa teidät litin kunnan puolesta lämpimästi tervetulleiksi viettämään seuranne vuosijuhlaa tänne Ravilinnaan, varsin perinteiseen kokoontumispaikkaan ja myös seuran syntypaikkaan. Tänään olette kokoontuneet juhlistamaan merkittävää virstanpylvästä seuran historiassa. Seuran perustamisesta tähän hetkeen on kulunut 75 vuotta ja se on merkittävän pitkä aika.

Seuran perustamiskirjaan kirjattuna yhdistyksen tarkoituksena on ”olla entisen Vahvialan kunnan alueella asuneiden keskinäisenä yhdyssiteenä, koota ja tallettaa Vahvialan historiaan liittyviä kulttuuriarvoja ja muuten vaalia kotiseudun muistoja ja perinteitä.” Siinä tehtävässä olette onnistuneet ja uskon, että tälle työlle on edelleen tarvetta.

Silmiini sattui muutama päivä sitten kirjailija Joonas Konstigin kolumni YLE:n verkkosivuilla. Kolumnin pääaiheena oli lomailun merkitys ihmiselle, mutta siinä tuotiin oivallisena tavalla esiin myös juurien merkitys. Ajatuksen ydin hänellä oli, että jos on menneisyyttä, on ehkä jotain pysyvää, ja varmaan elämä ja ihmissivistys jatkuvat minun jälkeenkkin, jos ne kerta alkoivat jo ennen minua. Tämä tuo turvallisuutta, merkitystä ja johonkin kuulumisen henkeä keskelle nykypäivän liikkuvaa, hektistä ja hajanaista ihmiseloa.

Kun olen täällä paikalla litin kaltaisen varsin perinteisen maaseutukunnan edustajana, tuo juurien ajatus sopii mielestäni aiheeseen myös toiselta kantilta nimittäin yhteisöllisyyden näkökulmasta. Kunta itsessään ei pysty olemaan juuri muuta kuin hallinnollinen kuori – tärkeämpää ovat ihmiset, jotka elävät kunnassa ja puhaltavat siihen hengen ja sisällön, joka tarvittaessa säilyy elävänä identiteettinä, vaikka hallinnollinen kunta lakkaisi olemasta, kuten sodan takia kävi Vahvialan kunnalle. Erona nykyisille kuntakentän muutoksille on vielä se, että alueet menetettiin ja ihmiset joutuivat siirtymään toisaalle ja kuten tiedämme, Vahvialan asukkaat asutettiin pääosin tänne littiin, Artjärvelle ja Elimäelle.

Vaikka lähtökohta on ollut tietysti vaikea ja surullinen, voinee nykyään todeta, että olemme iloisia ollessamme täällä tänään, ja erityisesti niin, että yhteys vanhaan kotiseutuun ja kulttuuriin on säilynyt. Samalla on vuosikymmenten aikana luotu myös uutta kulttuuria ja uusia juuria tälle kotiseudulle, mikä näkyy kulttuurisena rikkautena meidän myöhempien sukupolvien elämässä täällä litissä ja ympäröivissä kunnissa.

On ollut mielenkiintoista ennen tätä juhlaa tutustua seuran toimintaan ja myös Vahvialan historiaan. Vaikutuin siitä, miten paljon olette tehneet yhteisvoimin ja työ jatkuu edelleen uuden kirjan merkeissä. Tälle työlle on tarvetta, kuten tuosta Joonas Konstigin kolumnistakin voi havaita.

Toivotan teille litin kunnan puolesta iloista ja elävää juhlaa ja menestyksekkäitä toimintavuosia eteenpäin.

Jarkko Salonen (kuva Matti Mentula)

Hollolan kansantanssijat, Hollolan nuorisoseuran Purpuri-ryhmä, Samut ja Saarat riemastutti tansseillaan juhlayleisöä.

Purpuriryhmä (kuva Juha Henriksson)

Samut ja Saarat (kuva Juha Henriksson)

Juhlapuheen piti Karjalan Liiton liittohallituksen 1. varapuheenjohtaja Pekka Määttänen.

Hyvä Vahvialajuhlan yleisö - hyvät karjalaiset,

Minulla on ilo ja kunnia olla tänään täällä Ravilinnassa tuomassa Karjalan liiton terveiset tähän Vahviala-seuran 75-vuotisjuhlaan. Tämä on minulle erittäin mieluinen tehtävä, koska isäni puolelta sukuni tulee Karjalan kannakselta Uudeltakirkon Myttyniemestä. Suurin osa uusikirkkolaisista asutettiin Varsinais-Suomeen Salon ja Turun seudulle. Kun taas vahvialalaiset sijoitettiin pääasiassa Artjärvelle, Elimäelle, littiin ja Orimattilaan.

Vahviala-seuran 75-vuotiskirja on ilmestynyt tänään. Kirja kertoo vahvialalaisista ja siitä miten elo ja yhdistystoiminta uusilla asuinsijoilla on soljunut. Minusta on hienoa juhlaa karjalaisuutta tänään – se on ikuista, ainakin meidän karjalaisten mielestä. Karjalaisuus yhdistää Päijät-Hämeen ja Kymenlaakson kuntia ja se on läpivuosisatojen merkinnyt kauppamiestaitoja ja toimeenpanokykyä, jota nyt taas tarvitaan maakunnissa. Tänne tarvitaan kipeästi lisää uusia työpaikkoja ja asukkaita. Nyt on uuden elinvoiman ja karjalaisuuden aika, jotta alueen väestön muuttotappio nousee muuttovoitoksi ja uusia työpaikkoja saadaan lisää. Tätä työtä on tehtävä koko maakunnassa - nyt sitä karjalaista positiivisuutta ja elämänuskoa taas tarvitaan!

Mielestäni karjalaiset ovat omalla asenteellaan ja työllään ottaneet paikkansa yhteiskunnassa sotien jälkeen. Karjalaisuus on Suomen rikkaus. Nämä toimeliaat ja neuvokkaat karjalaiset ovat olleet pirstysruiske Suomelle. Siitä olisi moneen opiksi tänäkin päivänä. Karjalaisen kulttuurin voima näkyy ja vaikuttaa kaikilla yhteiskunnan aloilla läpi koko maan. Karjaisten laulussa osuvasti sanotaan: "Ei oo meillä rikkautta, eikä pelot viljavaa, vaan on laulun runsautta kylvämättä kasvavaa." Karjalaisuuden kantava voima, vaikeinakin aikoina sodan ja rauhan töissä, on ollut iloisuus, toinen toisistamme huolehtiminen ja vahva yhteen hiileen puhaltamisen kulttuuri, jossa laulu, musiikki ja yhdessä tekeminen ovat olleet elämämme ohjenuorana.

Mannerheim-ristin ritareita oli yhteensä 191, joista karjalaisia on noin kolmannes eli kaikista suurin ryhmä. Tämä on osoitus karjalaisten isänmaanrakkaudesta ja maanpuolustustahdosta. Olen ylpeä siitä, että ajatus Mannerheim-ristin ritareiden puiston perustamisesta on tullut minulta ja sitä kautta perintönä myös karjalaisilta sukujuurieni kautta. Askaisten ritaripuiston merkitystä voisi kuvata parhaiten sillä että se toimii kaikkien veteraanien niin miehien kuin naistenkin perintönä jälkipolville. Ei Karjala yksin taistellut oli mukana Suomi muu, mut Karjala yksin antoi sen millä tukittiin idän suu. Meiltä Karjala lunnaiksi vaadittiin, et Suomi muu sais elää, luulis jokaisen rinnassa Karjala kauniina helää: näin lausui runoilija Karjalan menetyksestä!

Hyvät Karjalaiset!

Vaikeista lähtökohdista huolimatta aikaisemmat sukupolvet rakensivat Suomesta maan, joka on nyt lähes kaikilla mittareilla mitattuna maailman kärkeä. Karjalaiset selvisivät valtavasta murroksesta ja rakensivat tätä maata sellaisella elämänvoimalla, josta meidän nykypolvien on syytä ottaa mallia.

Globalisoituneessa maailmassa Suomi tarvitsee tahtoa huolehtia kansalaisistamme tavalla, jolla varmistetaan se, ettei yhteiskunnan turvaverkkojen ulottumattomiin meistä ei yksikään joutuisi. Tässä ajassa tarvitaan rohkeita uusia polkuja, jotka mahdollistavat sen, että voimme osallistua vastaisuudessakin yhteisen isänmaamme rakentamiseen iloisina ja vahvaan vuorovaikutteisuuteen perustuvassa tekemisen hengessä. Tarvitaan sitä yhdessä tekemisen riemua mitä karjalaisuus on parhaimmillaan suomalaisuuden arvoperustaan omalla kulttuurillaan ja yhdessä tekemisellään antanut. Tehtävämme on huolehtia siitä, että kansakuntamme arvoperusta vastaisuudessakin rakentuu oikeudenmukaisuuden ja toinen toisistamme välittämisen arvoille.

Hyvät karjalaiset

Karjalan liiton liittokokouksen hyväksymä uusi strategia ohjaa liiton toimintaa karjalaisuuden yhteisöllisyyden säilyttämisessä ja kulttuuriperintömme siirtämisessä seuraaville sukupolville. Me tarvitsemme uusien polvien karjalaisia jäseniksemme. Liitto on uudistumassa ja teemanamme on Karjalaisuus keskellämme. Kun rajat ovat sulkeutuneet on aika suunnata katse ja tarmo karjalaiseen työhön, mitä teemme Suomen nykyrajojen sisäpuolella. Karjalaisuus on runsaasti keskellämme ja ympärillämme, kun vain näemme sen.

Karjalan liiton toimintaa ohjaa liittokokouksen vahvistamat viisi strategista linjausta, joilla toimintaa ohjataan alkaneella liittokokouskaudella. Tavoitteena on elinvoimaisten jäsenseurojen liitto, joka on karjalaisuuden ja karjalaisen kulttuurin yhteisö. Linjauksen mukaisesti toiminnan keskiössä on tukea jäsenseurojen toimintaa ja luoda entistä vahvempi kuva Karjalan liitosta ympäri Suomen kaiken karjalaisuuden ja karjalaisten liittona.

Ukrainan sota on nostanut evakoiden muistot pintaan. On arvioitu että 1,5 miljoonalla suomalaisella on juuria menetettyyn Karjalaan. Sodan seurauksena 14 miljoonaa ukrainalaista ovat joutuneet jättämään kotinsa. Suomessa heitä on noin 50.000, jotka pystyvät hakemaan kotikuntaoikeutta vuoden oleskelun jälkeen. Työn saanti on alku uuteen elämään kuten me karjalaiset hyvin tiedämme. Suurena tehtävänäme on yhdessä muiden Euroopan valtioiden kanssa tukea Ukrainan kansaa ja tuomita Venäjän sotatoimet Ukrainassa.

Näillä sanoilla ja ajatuksilla päätän puheeni ja toivotan kaikille oikein hyvää Vahviala-seuran juhlaa ja kesää

–Karjalasta kajahtaa!

Pekka Määttä (kuva Matti Mentula)

Tervehdyksiä juhlivalle seuralle lähettivät ja toivat seuraavat yhteisöt.

Viipurin pitäjäseuran puheenjohtaja Anne Uotinen lähetti sydämelliset onnittelut seuran syntymäpäivän johdosta ja toivotti lukuisia aktiivisia vuosikymmeniä tästäkin eteenpäin. Hän totesi, että Vahviala-seura tekee aktiivisella julkaisutoiminnalla suuren palveluksen tuleville sukupolville. Meillä on paljon yhteistä Viipurin pitäjän kanssa, sillä Vahvialan kunta koostui valtaosin entisistä Viipurin pitäjän kylistä.

Säkkijärvi-säätiö ja Säkkijärvi-seura muistivat meitä vaakunakuvalla ja säkkijärveläisellä isännänviirillä. Taisto Puustelli ja Ari Vainio toivat tervehdyksessään esiin seurojemme välisen

lisääntyneen yhteistyön. Vahvialan pitäjään liitettiin sitä perustettaessa kaksi säkkijärveläistä kylää Häsälä ja Rakkola.

Koskelaisten sukuseuran puheenjohtaja Päivi Heimola ja sihteeri Vuokko Mäki toivat tervehdyksensä ja luovuttivat sukuseuran pöytästandaarin. Sukuseuran juuret ovat vahvasti Vahvialassa ja erityisesti Koskelan kylässä. Standaarin on suunnitellut Pentti Sipiläinen, jonka kädenjalkia on myös Vahviala-seuran vaakuna ja standaaari.

Säkkijärveläisten tervehdys, vasemmalta Taisto Puustelli, Ari Vainio, Juha Henriksson ja Eeva Maija Heikkilä (kuva Matti Mentula)

Koskelaisten sukuseuran tervehdys Vuokko Mäki ja Päivi Heimola (kuva Matti Mentula)

Kanneltaiteilija Minna Raskinen esitti monella eri kanteleella perinteistä sekä uudempaa musiikkia. Polun varrella (Martti Pokela) 2 x 5-kielinen kantele, Valamon kirkonkellot - sävelmään perustuva improvisaatio (15-kielinen), Laps' olen kauniin, köyhän Karjalan (konserttikantele) sekä Tämän illan ilosta (konserttikantele ja yleisön laulatus) - karjalainen kansanlaulu Viipurin seudulta.

Minna Raskinen (kuva Juha Henriksson)

Ansio- ja harrastemerkkien jako

Karjalan Liiton ansiomerkit annettiin seuraaville henkilöille tunnustuksena karjalaisuuden hyväksi tehdystä merkittävästä työstä. Merkit jakoivat Karjalan Liiton liittohallituksen 1. varapuheenjohtaja Pekka Määttänen sekä Kymenlaakson piirin puheenjohtaja Eija Vänskä-Sinkkonen.

kultainen Riitta Wallin

hopeinen Eeva Maija Heikkilä

pronssinen Riitta Haglund, Juha Henriksson, Juha Metso ja Eero Poikela

Karjalan Liiton harrastemerkki jaettiin seuraaville.

Vahvialan vanhojen kuvien kerääjille ja digitoijille Juha Henriksson, Matti Mentula, Pirjo Taimisto ja Elsi Venäläinen. Tapio Malmiharju sai merkin toiminnastaan Vahviala-seuran 75-vuotisjuhlakirjan työryhmän puheenjohtajana.

Ansiomerkkien saajat vasemmalta Juha Metso, Juha Henriksson, Riitta Haglund, Eeva Maija Heikkilä ja Riitta Wallin. Merkkien jakajina Pekka Määttänen ja Eija Vänskä-Sinkkonen. (kuva Matti Mentula)

Päätöspuheessaan seuran varapuheenjohtaja Eeva Maija kiitti runsaslukuista juhlayleisöä. Juhliin osallistuneita oli kaikkiaan 140 henkilöä. Hän kertoi seuran toiminnasta ja toivotti vieraat tervetulleiksi kesäkahvilaan Iitin kylätalolle 7.-10.8.2023 sekä seuran syyskokoukseen Kotkassa 18.11.2023.

Juhlan päätteeksi juotiin kahvit täytekakun kanssa.